

I

(Tájékoztatások)

TANÁCS

A TANÁCS VÉLEMÉNYE

(2005. február 17.)

Belgium aktualizált, 2004-2008-ra szóló stabilitási programjáról

(2005/C 136/01)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾, és különösen annak 5. cikke (3) bekezdésére,

tekintettel a Bizottság ajánlására,

a Gazdasági és Szociális Bizottsággal folytatott konzultációt követően,

ELFOGADTA EZT A VÉLEMÉNYT:

- (1) A Tanács 2005. február 17-én megvizsgálta Belgium aktualizált stabilitási programját, amely a 2004-2008 közötti időszakot fedi le. A program lényegében megfelel a „stabilitási és konvergencia-programok tartalmáról és formájáról szóló magatartási kódex” adatszolgáltatási követelményeinek. A program nem tartalmazza a kamatlábra vonatkozó kötelező feltételezéseket. Ezért Belgium felkérést kap az adatszolgáltatási követelményeknek való teljes megfelelésre.
- (2) A program alapját képező makrogazdasági forgatókönyv azzal számol, hogy a GDP reálnövekedésének mértéke 2005-ben és 2006-ban 2,5 %-os lesz, majd a programidőszak vége felé 2,0 %-ra csökken. A jelenleg rendelkezésre álló információ alapján ez a forgatókönyv valószerű növekedési feltételezéseket tükröz. A program inflációs előrejelzései is reálisnak tűnnek.
- (3) A aktualizált programban bemutatott költségvetési stratégia célja a kiegyensúlyozott vagy kis mértékű többletet felmutató költségvetés fenntartása, valamint az adósságráta lefelé ívelő pályán tartása a célból, hogy fel lehessen készülni arra a hatásra, melyet az előregedő népesség a költségvetésre jelent. A aktualizált változat előrejelzése 2005-ben és 2006-ban egy kiegyensúlyozott költségvetés, illetve 2007-ben a GDP 0,3 %-át, 2008-ban a GDP 0,6 %-át kitevő mértékű többlet. Lényegében a jelenlegi aktualizált változat – összehasonlítva a korábbi aktualizált programmal (amely 2007-ben ért véget) – összességében megerősíti a tervezett kiigazításokat a nagy általánosságban változatlan makrogazdasági forgatókönyv mellett. A 2001-ben megkezdett közvetlen adózási reformok folyamatos megvalósításának hatása és a 2006. évi helyhatósági választásokat megelőző megnövekedett állami beruházások miatt az előrejelzés szerint az elsődleges többlet enyhén csökken 2006 felé, de azt követően ismét növekszik. A program csökkenő kamatterheket irányoz elő, elsősorban a folyamatban lévő adósságsökkentés következtében. A bevételek várhatóan csökkennek 2006-ig és stagnálnak azt követően, miközben az elsődleges kiadások kis mértékben csökkennek 2008 felé. A ciklikusan igazított egyenleg az előrejelzés szerint (a programban szereplő információk alapján, a közösen elfogadott módszer alkalmazásával) pozitív marad a teljes programidőszak alatt: a 2004-ben a GDP 0,5 %-át kitevő többlet 2006-ra 0,1 %-ra csökken, majd 2008-ra ismét eléri a 0,9 %-ot.

⁽¹⁾ HL L 209., 1997.8.2., 1. o.

- (4) A program költségvetési előrejelzéseihez kapcsolódó kockázatok összességében kiegyensúlyozottnak tűnnek. Különösen, hogy a belga kormány még nem jelentette be, milyen intézkedéseket hoz a 2006. évi költségvetés egyensúlyának megtartása érdekében, a GDP 0,3 %-át kitevő csökkenés – ami a 2001-ben megkezdett közvetlen adózási reform folyamatos megvalósításának eredménye – és azon tény ellenére, hogy a 2005. évi költségvetés számos kisebb, egyszeri művelet kedvező hatását élvez (mely összesen a GDP 0,2 %-át teszi ki). A makrogazdasági forgatókönyv, jóllehet, valószínű, a belga költségvetési egyenleg továbbra is viszonylag érzékeny a gazdasági növekedés mértékében bekövetkező változásokra (érzékenysége 0,6 %-os). Végezetül bizonyos kockázatot hordoz az elsődleges kiadások ellenőrzése is, legfőképpen a társadalombiztosítási rendszer szintjén. Az egészségügyi rendszerben 2004-ben megállapított túlköltekezés (a már eleve magas, éves 4,5 %-os reálnövekedési cél ellenére) ezeknek a kiadásoknak a továbbra is nagymértékű növekedését jelenti. Az egészségügyi ellátás költségeinek (összesen a GDP 0,2 %-át kitevő) csökkentésére irányuló új intézkedéseket jelentettek be 2004 vége felé, de ezek hatékonyságát változatlanul nehéz értékelni. Másrészt 2005 legnagyobb részében a szociális ügyekért felelős miniszter mandátumot kapott a szükséges intézkedések előzetes parlamenti (vagy egyéb) konzultáció nélküli megtételére, a lehetséges további túlköltekezésre való gyors reagálás biztosítása érdekében. Általánosabban, a belga kormány hitelessége nőtt a kiegyensúlyozott költségvetés megtartásához szükséges intézkedések meghozatalára vállalt kötelezettségének betartásával.
- (5) Ezen kockázatbecslést figyelembe véve, a költségvetési célokhoz kapcsolódó kockázatok összességében kiegyensúlyozottnak tűnnek és a program költségvetési beállítottsága elegendőnek tűnik a stabilitási és növekedési paktumnak az egyensúlyhoz közeli vagy többletet felmutató költségvetési egyenlegre irányuló középtávú célkitűzésének a betartásához. Ezen túlmenően, elegendő a biztonsági sáv az évenkénti normál ciklikus ingadozás esetén bekövetkező, a GDP 3 %-át kitevő referenciaértéket meghaladó mértékű hiány kockázatának fedezésére.
- (6) A becslések szerint az adósságráta 2004-ben elérte a GDP 96,6 %-át, ami messze meghaladja a Szerződésben meghatározott 60 %-os GDP-referenciaértéket. A program a programidőszak alatt az adósságráta 12,4 százalékponttal való csökkenését, illetve 2008-ra a GDP 84,2 %-ának elérését irányozza elő. Ez a szám tartalmazza az SNCB nemzeti vasúttársaság 7,4 milliárd euróra (a GDP 2,5 %-ára) becsült adósságát 2005-ben. Az SNCB adósságának integrálása lassítja az adósságállomány csökkentését 2005-ben, ezt leszámítva azonban a tervezett adósságcsökkentés gyorsabb a korábbi aktualizált programban tervezettnél.
- (7) Az államháztartás hosszú távú fenntarthatósága tekintetében Belgium számára bizonyos mértékű kockázatot jelent a bruttó adósságállomány jelenlegi szintje. Az adósságráta, bár csökken, még mindig magas és a folyamatos csökkenése a magas elsődleges többletek hosszabb időszakon keresztül történő képzésétől függ. A programban az előregedő lakosság miatti költségvetési költségek kezelésére bemutatott stratégia alapjául legfőképpen a bruttó adósságnak a kiegyensúlyozott vagy kis mértékű többletet felmutató költségvetési egyenleg fenntartása (ami elsősorban szintén az elsődleges kiadások csökkentésétől függ), valamint egy öregségi alap szolgál. Az elsődleges kiadások csökkentése nehéznek bizonyulhat – különösen az egészségügy ágazatában –, de fontos, tekintettel a kormányának a munkahelyteremtés érdekében az adóterhek csökkentésére irányuló stratégiájára. Az időskorú eltartottak arányának előre jelzett növekedése miatt kulcsfontosságú ezen átfogó stratégia határozott megvalósítása a hosszú távú fenntarthatóság eléréséhez.
- (8) A aktualizált programban bemutatott gazdaságpolitikák összességében összhangban vannak az ország-specifikus átfogó gazdaságpolitikai iránymutatással az államháztartás területén. Különösen, a aktualizált program biztosítja az adósságrátának a folyamatosan csökkenő pályán tartását. Tekintettel az egészségügyi kiadások legutóbbi túlköltekezéseire (amelyekre vonatkozóan a célul tűzött növekedési ráta reál értéken viszonylag magas, évi 4,5 %), azon iránymutatás megszegésének bizonyos mértékű kockázata fennáll, hogy a reálkiadások növekedése az I. egységben (a szövetségi kormány és társadalombiztosítás terén) 1,5 %-ra korlátozódjék. Következésképpen fontos a magas elsődleges többlet fenntartása és a reálkiadások növekedésének korlátozása, különösen az előregedés miatt felmerülő pénzügyi szükségletekre tekintettel.

A legfontosabb makrogazdasági és költségvetési előrejelzések összehasonlítása

		2004	2005	2006	2007	2008
Reál GDP (változás %-ban)	SP 2004. dec.	2,4	2,5	2,5	2,1	2,0
	COM 2004. okt.	2,5	2,5	2,6	nincs adat	nincs adat
	SP 2003. nov.	1,8	2,8	2,5	2,1	nincs adat
HICP infláció (%)	SP 2004. dec.	1,9	2,0	1,8	1,8	1,8
	COM 2004. okt.	2,0	1,9	1,8	nincs adat	nincs adat
	SP 2003. nov.	1,4	1,4	1,4	1,4	nincs adat
Államháztartási egyenleg (a GDP %-ában)	SP 2004. dec.	0,0	0,0	0,0	0,3	0,6
	COM 2004. okt.	-0,1	-0,3	-0,5	nincs adat	nincs adat
	SP 2003. nov.	0,0	0,0	0,0	0,3	nincs adat
Elsődleges egyenleg (a GDP %-ában)	SP 2004. dec.	4,9	4,5	4,4	4,5	4,7
	COM 2004. okt.	4,8	4,2	3,6	nincs adat	nincs adat
	SP 2003. nov.	5,1	4,8	4,7	4,8	nincs adat
Ciklikusan igazított egyenleg (a GDP %-ában)	SP 2004. dec. ⁽¹⁾	0,5	0,3	0,1	0,5	0,9
	COM 2004. okt.	0,4	0,0	-0,4	nincs adat	nincs adat
	SP 2003. nov. ⁽¹⁾	0,6	0,2	0,0	0,3	nincs adat
Bruttó államadósság (a GDP %-ában)	SP 2004. dec.	96,6	95,5	91,7	88,0	84,2
	COM 2004. okt.	95,8	94,4	90,9	nincs adat	nincs adat
	SP 2003. nov.	97,6	93,6	90,1	87,0	nincs adat

Megjegyzés:

⁽¹⁾ A Bizottság szolgálatainak számításai a programban megadott információk alapján

Források:

Stabilitási program (SP); A Bizottság szolgálatainak 2004. őszi gazdasági előrejelzései (COM); A Bizottság szolgálatai által készített számítások